

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ**

ZA 2018 ROK

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM.....	8
III. REALIZACJA ZADAŃ.....	12
1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	13
2. Zadania własne gminy.....	19
2.1. Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń.....	19
2.2. Usługi opiekuńcze.....	20
2.3. Domy Pomocy Społecznej.....	21
2.4. Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej.....	22
3. Zadania zlecone gminie.....	23
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	23
3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.....	23
3.3. Struktura świadczeń rodzinnych.....	24
3.4. Świadczenie wychowawcze 500 PLUS.....	25
3.5. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”.....	25
3.6. Fundusz alimentacyjny.....	25
3.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	26
3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.....	26
3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej.....	26
IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM.....	27
1. Kontrakt socjalny.....	27
2. Zespół Interdyscyplinarny.....	28
3. Procedura „Niebieskie Karty”.....	28
V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU.....	28
1. Środowiskowa praca socjalna.....	28
2. Gminny asystent rodziny.....	29
3. Wsparcie specjalistów.....	30
VI WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	30
Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin.....	31
Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.....	32
Współpraca z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka.....	34
Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej.....	35

VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM.....	35
1. Rejs statkiem po Wiśle.....	36
2. Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”.....	36
3. Działania skierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	36
4. Realizacja projektu socjalnego z wykorzystaniem streetworkera.....	37
VIII. INNE FORMY WSPÓŁPRACY.....	37
1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej.....	37
2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych.....	38
3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych.....	38
4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym.....	38
5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.....	39
6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia.....	39
7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych.....	39
8. W ramach współpracy z Soleckim Centrum Kultury.....	39
IX. PODSUMOWANIE.....	40

I WPROWADZENIE

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2018 roku. Mijający rok upłynął pod znakiem dużych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Szczególne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania służb społecznych miała coraz lepsza sytuacja na rynku pracy, przejawiająca się niską stopą bezrobocia w połączeniu z coraz to większą liczbą ofert pracy, oraz realizacja programów rządowych, ze szczególnym uwzględnieniem programu 500+, czy „Dobry Start”.

Działania Ośrodka nakierowane na wspieranie mieszkańców miasta Solec Kujawski, wiązały się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dopasowanie form wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców miasta.

Ośrodek skutecznie wykorzystywał środki zewnętrzne, w efekcie rozbudowując ofertę dostosowaną do zindywidualizowanych potrzeb mieszkańców, jak również dostosowując strukturę Ośrodka do zmieniających się potrzeb. W 2018 roku realizowane były dwa projekty, dzięki absorpcji środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zadania w ramach projektów, w kolejnym okresie, przyczynią się jeszcze bardziej do skuteczniejszego i intensywniejszego udzielanie wsparcia mieszkańcom miasta Solec Kujawski.

Szczególny wymiar miała również współpraca z organizacjami pozarządowymi, polegająca na pozyskiwaniu środków i realizowania wspólnie projektów, skierowanych do zróżnicowanych grup mieszkańców Solca Kujawskiego.

Miarą skuteczności służb pomocy społecznej jest odpowiednio przygotowana do realizacji zadań kadra. Również w tym zakresie Ośrodek podejmował szereg działań, wdrażał rozwiązania pozwalające na rozwój zawodowy pracowników Ośrodka, a zarazem zapewnienie możliwie najwyższej jakości usług dla mieszkańców. Warto podkreślić, że Ośrodek kontynuował w 2018 roku świadczenie wysokospecjalistycznych usług (w tym streetworkera, asystenta rodziny). Pracownicy Ośrodka angażowali się w realizację nowatorskich przedsięwzięć i projektów (rozdzielenie pracy socjalnej od świadczeń), w celu zdobycia nowej wiedzy i doświadczenia uczestniczyli w wizytach studyjnych w innych miastach (Gdyni, Gdańsku i Warszawie). Mijający rok 2018 upłynął pod znakiem dbałości o rozwój zawodowy pracowników Ośrodka. Mogli oni skorzystać z rozbudowanej oferty kursów i szkoleń, a także

rozbudowanej superwizji (merytorycznych i psychologicznych dla różnych grup pracowników prowadzonych przez zewnętrznych ekspertów).

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z wychowaniem.

W 2018 roku z powodu trudnej sytuacji życiowej udzielono pomocy, przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego, które odpowiednio wynosiło:

Tabela 1. Kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	do 30 września 2018 roku	od 1 października 2018 roku
Dla osoby samotnie gospodarującej	634 zł	701 zł
Dla osoby w rodzinie	514 zł	528 zł

Pomoc w zakresie dożywiania na podstawie Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

Tabela 2. Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	do 30 września 2018 roku	od 1 października 2018 roku
Dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	951 zł	1 051,5 zł
Dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	771 zł	792 zł

W przypadku przyznawania pomocy w formie posiłków na podstawie Uchwały Nr XXXVI/335/14 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy w formie dożywiania w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, pomoc była przyznawana nieodpłatnie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (Ośrodek) w Solcu Kujawskim wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej i usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Ośrodek udzielał pomocy na dofinansowanie do opłat za gaz, energię elektryczną przekazując środki na konta, zaś pomoc na opał realizowano głównie w formie rzeczowej. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Realizowano wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, w celu wzmacniania rodziny w jej funkcjonowaniu. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, jak również ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Z upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego realizowano zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz uchwały w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start”. Wszystkie działania podejmowane w 2018 roku oparte były o wspomniane ustawy oraz zgodne z uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.

Bieżąca działalność zgodna była z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020;
2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023;

3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 - 2020;
4. Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
5. Zarządzeniem Nr IV/75/18 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 29 maja 2018 roku, w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
6. Uchwałą Nr XXXVI/316/17 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2018 ze zmianami;
7. Uchwałą Nr XXXVI/315/17 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2018 ze zmianami;
8. Uchwałą Nr XII/116/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 ze zmianami;
9. Uchwałą Nr XXI/193/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2019;

Zadania MGOPS realizowane były na podstawie niżej wymienionych przepisów prawa:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zmianami),
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zmianami),
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 511 ze zmianami),
4. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r., poz. 276 ze zmianami),
5. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828 ze zmianami),

6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1878 ze zmianami),
7. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zmianami),
8. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zmianami),
9. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zmianami),
10. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zmianami),
11. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zmianami),
12. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 ze zmianami),
13. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 ze zmianami),
14. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r., poz. 554 ze zmianami),
15. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zmianami),
17. Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (MP poz. 1024 ze zmianami),
18. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 ze zmianami),
19. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zmianami),
20. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku u ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zmianami),
21. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zmianami),

wcześniej takie zmiany wprowadziły. Celem wyjazdów studyjnych było zebranie informacji o funkcjonowaniu tych ośrodków, i tak dostosować zmiany organizacyjne na miejscu, aby funkcjonalność usług i wsparcia Ośrodka była najbardziej optymalna dla mieszkańców miasta. Korzystając z „dobrych praktyk” Ośrodek zreorganizował swoje funkcjonowanie, a dzięki zmianie modelu organizacyjnego Ośrodka, w znacznym stopniu został wzbogacony warsztat pracy pracownika socjalnego. Powstały nowe zespoły, które ukierunkowane są na poprawę jakości świadczonych usług z wykorzystaniem potencjału kadry.

Według stanu na 31.12.2018 r. w Ośrodku w Solcu Kujawskim zatrudnionych było **65** osób, w tym w Warsztacie Terapii Zajęciowej – **9** osób. Liczba pracowników socjalnych wykonujących zadania gminy wynosiła **12 osób**, średnio na 1 pracownika socjalnego przypadało **1335** mieszkańców.

Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prowadzona w Ośrodku działalność szkoleniowa miała na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędny do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Solca Kujawskiego. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.:

szkolenia:

- Zasady rozliczania projektów współfinansowanych ze środków unijnych – 2 osoby,
- Pomoc społeczna a ochrona zdrowia psychicznego 2018 - 3 osoby,
- Ochrona danych osobowych w systemie pomocy społecznej – 2 osoby,
- Świadczenie wychowawcze 500+ - aktualne problemy – 2 osoby,
- Prawidłowa realizacja projektów EFS w 2018 roku – szkolenie specjalistyczne – 3 osoby,
- Nowy plan kont 2018 – nowe zasady rachunkowości – 1 osoba,
- Superwizja – 8 osób,
- Rozdzielenie pracy socjalnej od postępowania administracyjnego – 4 osoby,
- Asystent rodziny – prawa, obowiązki, dokumentacja – 2 osoby,
- Doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, umiejętności radzenia sobie w procesie wychowawczym – 2 osoby,
- Księgowość w OPS – 1 osoba,

22. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zmianami),
23. Uchwały Nr X/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim z dnia 26 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim,
24. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 ze zmianami),
25. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 ze zmianami).
26. Uchwały Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start” (M.P. 2018 poz. 514).

Przez cały rok prowadzona była akcja informacyjna dla mieszkańców Solca Kujawskiego dotycząca działalności merytorycznej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w formie ulotek, poprzez stronę internetową - **Biuletyn Informacji Publicznej** Ośrodka i portal społecznościowy Facebook, a także w komunikatach prasowych w „Wiadomościach z Ratusza”.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Struktura Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Zgodnie ze statutem przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom w zakresie pomocy społecznej. Ze względu na aktualizację tych potrzeb w 2018 roku dokonano zmian zgodnych z założeniami projektu **„Pracownik socjalny – profesjonalna pomoc”**, którego głównym celem było wdrożenie zmian organizacyjnych opartych na modelu realizacji usług o określonym standardzie w gminie polegających na rozdzieleniu pracy administracyjnej od wykonywania pracy socjalnej i usług pomocy społecznej. Przed realizacją celu projektu, pracownicy Ośrodka wzięli udział w wyjazdach studyjnych do Gdańska, Gdyni i Warszawy. Odwiedzili tam Ośrodki, które

- Kontrola i monitoring projektów EFS W ramach PO WER i RPO – 2 osoby,
- Prawo w obronie rodziny zagrożonej przemocą – 2 osoby,
- Kierowanie zespołem – 2-dniowe warsztaty menedżerskie z elementami gry strategicznej i symulacji – 2 osoby,
- Ochrona danych osobowych w stosunkach pracy i zmiany w prawie pracy – 1 osoba,
- Świadczenia rodzinne 2018 – aktualne problemy – 2 osoby,
- Fundusz Alimentacyjny 2018 – 1 osoba,
- „Usługi grupowe” nowe zadania do realizacji – nowa funkcjonalność! – 2 osoby,
- Niebieska karta – 1 osoba,
- Wdrożenie ochrony danych osobowych zgodnie z RODO – 1 osoba,
- Dobry Start 300 Plus; Świadczenia Wychowawcze 500 Plus– 2 osoby,
- „Decyzje administracyjne w praktyce pomocy społecznej – zmiana, uchylenie, stwierdzenie nieważności” – 3 osoby,
- „Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce jednostek pomocy społecznej – aktualności 2018” – 5 osób,
- Obsługa świadczenia „Dobry Start” realizowanego w ramach Oprogramowania Świadczenia Wychowawcze (SW) – 2 osoby,
- Ustawa o pomocy społecznej – aktualne problemy – 3 osoby,
- Mediacje rodzinne jako sposób rozwiązywania konfliktów – 3 osoby,
- Zostań Mediatorem – szkolenie z mediacji – 2 osoby,
- Podejrzenie przemocy domowej wobec dziecka – diagnoza i interwencja – 1 osoba,
- Zastosowanie Kodeksu Postępowania Administracyjnego w systemie pomocy i wsparcia społecznego – 2 osoby,
- „Asystent rodziny – kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym, prawnym i metodycznym” – 1 osoba,
- Zapobieganie i leczenie chorób otępiennych mózgu – 3 osoby,
- Świadczenia Rodzinne – aktualne problemy – 1 osoba,
- Kierowanie i odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej w praktyce – aktualności 2018 – 4 osoby,
- „Akademia Streetworkingu” – 2 osoby,
- „Ochrona danych osobowych po wejściu w życie RODO w praktyce jednostek pomocy społecznej” 4 osoby,

- „Nowelizacja rozporządzenia ws. Dokumentacji pracowniczej – czwarta część akt osobowych i zmiany w ewidencji czasu pracy” 1 osoba,
- Posiłek w domu i szkole – nowy rządowy program na lata 2019-2023 oraz Domy Pomocy społecznej – aktualne problemy – 2 osoby,
- Aktywny Senior XXI wieku – 2 osoby,
- Klasyfikacja Budżetowa w świetle interpretacji Ministerstwa Finansów – 1 osoba,
- Przygotowania do zamknięcia roku 2018 w jednostkach sektora finansów publicznych – 1 osoba;

konferencje i seminaria:

- „Praktyka wdrożenia RODO – jak przed 25 maja 2018 roku przygotować się do najważniejszych wymagań? – 2 osoby,
- Debata poświęcona projektom realizowanym w ramach Działania 2.5 PO WER mająca na celu wsparcie Ośrodków Pomocy Społecznej i ich pracowników – 2 osoby,
- „Bliżej Funduszy Europejskich” – 2 osoby,
- „Wspólnie o Konstytucji na Narodowym” – 1 osoba,
- Konferencja w ramach jubileuszu 100-lecia polskiej polityki społecznej „Przeszłość – Teraźniejszość - Przyszłość – 1 osoba,
- Spotkanie dotyczące programu „Dobry Start” – 1 osoba,
- IV Kujawsko-Pomorskie Forum Pomocy społecznej – 3 osoby,
- Narada dla Pełnomocników Gminnych ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych – 2 osoby,
- Narodowa Debata o Rodzinie – 2 osoby,
- III Kujawsko-Pomorskie Forum Psychiatrii Środowiskowej. Psychiatria Środowiskowa, a Centrum Zdrowia Psychicznego. Rzeczywistość, a oczekiwania. – 1 osoba,
- Spotkanie w ramach projektu „Czyste Powietrze” – 2 osoby,
- Seminarium „Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2017 – Podprogram 2018, 2 osoby.

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka. Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzenie zakresu działań, a wykwalifikowani pracownicy radzą sobie znacznie lepiej z nowymi zadaniami.

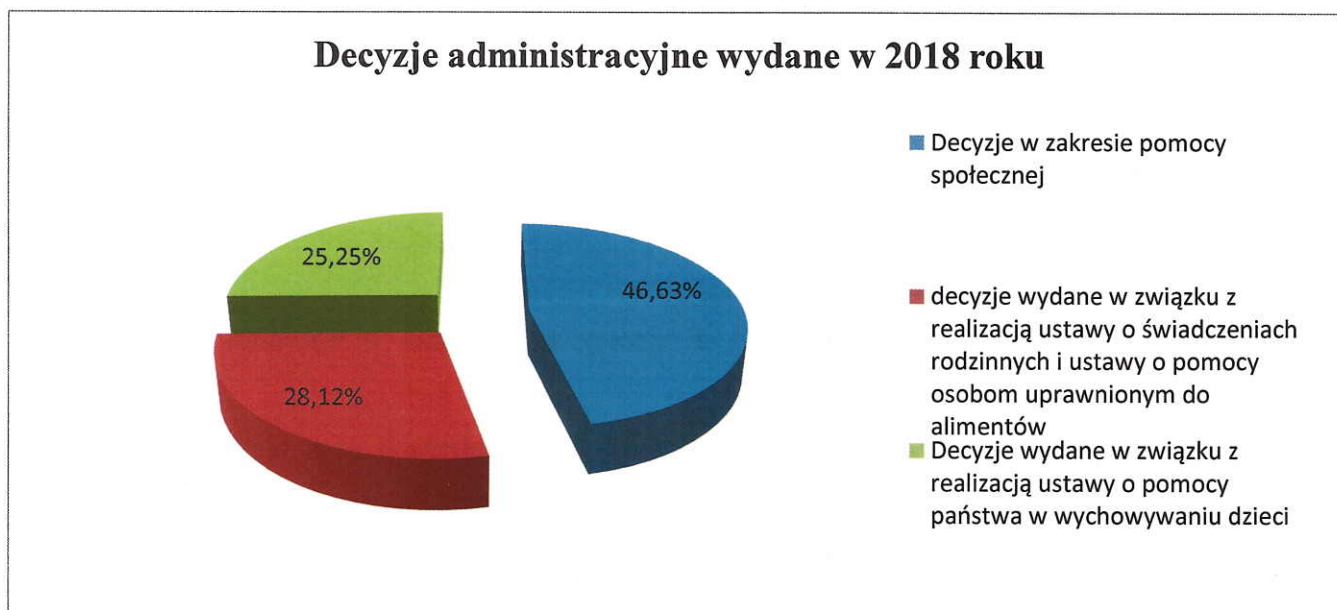
III. REALIZACJA ZADAŃ

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim udzielał pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe, z wyłączeniem szeroko rozumianej pracy socjalnej i poradnictwa.

Tabela 3. Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie		Liczba 2017r.	Liczba 2018r.
1.	Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	4 834	5 441
	Liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej	2 496	2 537
	Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	971	1530
	Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenie wychowawcze 500+	1 367	1374

Udział procentowy wydanych decyzji administracyjnych w latach 2018/2018 wskazano poniżej.

Wykres 1. Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2018 r.

W 2018 roku zdecydowana większość wydanych decyzji administracyjnych związana była z realizacją ustawy o pomocy społecznej, jako głównych zadań realizowanych przez Ośrodek. W porównaniu do roku poprzedniego, wzrosła ilość wydanych decyzji dotyczących realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do

alimentów. Jest to związane głównie z waloryzacją świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych.

1. Zadania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2018 r. należało w szczególności:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 2) realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych;
- 3) opracowanie i realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 7) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 9) opieka nad działalnością Domu Pogodnej Jesieni;
- 10) realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 11) realizacja zadań wynikających z ustawy o kombatanach, oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego - w zakresie ustalania i wypłaty pomocy pieniężnej;
- 12) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 13) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";
- 14) zapobieganie samotności osób starszych i niepełnosprawnych, tworzenie warunków i stymulowanie kontaktów w ramach środowiska rodzinnego, lokalnego i sąsiedzkiego;

w roku 2017. W związku z sytuacją ekonomiczną kraju, prognozuje się w kolejnych latach kolejny spadek bezrobocia.

Klientami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W 2018 roku ze świadczeń pomocy społecznej (łącznie z pracą socjalną) skorzystały **643** rodziny - **1 334** osoby w tych rodzinach. Każda osoba/rodzina będąca klientem Ośrodka objęta była podstawową pracą socjalną. Nie wszyscy korzystali ze wsparcia finansowego, lecz objęci byli wyłącznie pracą socjalną. Z tego rodzaju wsparcia w 2018 roku skorzystało **218** rodzin.

Poniżej, w tabeli przedstawione zostały główne powody przyznawania pomocy rodzinom w 2018 roku w zestawieniu z danymi z roku ubiegłego.

Tabela 4. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2018 roku w odniesieniu do roku 2017. Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się

Powody przyznania pomocy przez MGOPS w 2018 r. w odniesieniu do 2017 roku				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2017 rok		2018 rok	
Ubóstwo	229	520	199	449
Bezrobocie	161	424	123	312
Długotrwała lub ciężka choroba	254	397	284	446
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	131	500	120	442
Niepełnosprawność	155	287	165	307
Alkoholizm	46	59	43	51
Bezdomność	19	25	19	29
Potrzeba ochrony macierzyństwa	45	236	39	212
Przemoc w rodzinie	1	5	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3	3

- 15) organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pomocy sąsiedzkiej w środowisku zamieszkania;
- 16) prowadzenie usług społecznych i zdrowotnych;
- 17) realizacja zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”;
- 18) realizacja innych zadań wynikających z przepisów prawa.

Ponadto, Ośrodek zapewniał obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz udział swych przedstawicieli w pracach tego Zespołu.

W realizacji zadań w 2018 roku Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2018 roku wydatkowano łączną kwotę 19 819 628,34 zł., z tego:

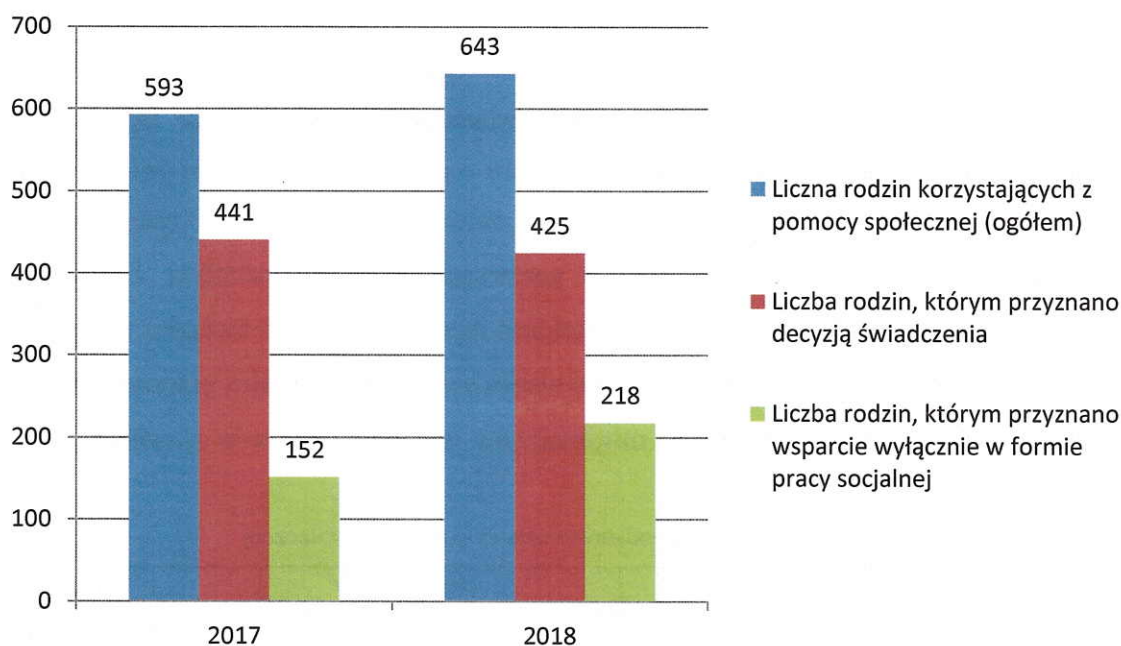
- zadania własne gminy – 4 072 820,12 zł.,
- zadania zlecone gminie – 14 619 293,52 zł.,
- zadania własne dotowane – 989 654,20 zł.
- środki pozyskane z zewnątrz na realizację projektów unijnych – 137 860,50 zł.

W ramach zadań własnych gminy, Ośrodek pozyskał środki finansowe z zewnątrz ujęte w budżecie na zasiłki dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości **727 700,00 zł.** z firmy „SOLBET” spółka z o.o. w Solcu Kujawskim oraz wsparcie finansowe na działalność bieżącą Ośrodka z firmy: „SOLBET” Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim w wysokości **36 385,00 zł.**

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku zamieszkiwało **16 018** mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła **301** osób. Widoczny jest systematyczny spadek bezrobocia. W porównaniu z dwoma poprzednimi latami, liczba osób bezrobotnych zmniejszała się kolejno o **37** osób w 2016 roku i o **56** osób

W 2018 roku zdecydowanie największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik klientów wynosił 49,92% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, w drugiej kolejności 24,73% stanowiły gospodarstwa dwuosobowe. Nieznacznie spadła liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej. Wzrosła natomiast grupa rodzin emerytów i rencistów, która stanowiła 28,30% ogółu rodzin.

Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2017-2018

Porównując lata 2017 i 2018 zauważalna jest tendencja do zmniejszającej się liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i rzeczowych. W porównaniu do roku 2017 spadła ona o 4%. Rok 2018 był rokiem, w którym wzrosła liczba rodzin korzystających ze wszelkich form wsparcia pomocy społecznej. Wzrost ten stanowił 8,43% w stosunku do poprzedniego. Ten wysoki wzrost liczby rodzin spowodowany był wzrostem liczby rodzin korzystających ze wsparcia w postaci wyłącznej pracy socjalnej, która podniosła się o 43,4% w porównaniu do roku poprzedniego.

Praca socjalna

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. Bez względu na powód zgłoszenia się do Ośrodka, każda osoba objęta była podstawową pracą socjalną, a gdy sytuacja tego wymagała, wzmożoną pracą socjalną.

Zdarzenie losowe	7	18	1	1
Sytuacja kryzysowa	1	2	0	0
Narkomania	3	3	3	3

Z danych w tabeli wynika, że powody przyznania pomocy utrzymują się na podobnym poziomie, z delikatną tendencją spadkową. Nastąpił jeden, znaczący spadek wartości powodu, który brany jest pod uwagę przy przyznawaniu świadczeń z pomocy społecznej, którym jest „bezrobocie”. Odzwierciedleniem on jest ogólnym spadkiem bezrobocia w mieście. Na sytuację finansową społeczeństwa wpływa sytuacja gospodarcza kraju, w tym realizacja świadczeń 500 plus i 300 plus. Są osoby, które po otrzymaniu wspomnianych świadczeń, zrezygnowały ze świadczeń z pomocy społecznej, stąd też zauważalny spadek ogólnej liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych w odniesieniu do roku poprzedniego. Niezmiennie na wysokim poziomie utrzymuje się „długotrwała lub ciężka choroba”, przodująca również w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zaznaczyć należy, że wiele osób i rodzin dotkniętych jest wieloma dysfunkcjami. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniu się ich na wysokim poziomie, Ośrodek stara się dostosowywać do potrzeb, w celu minimalizacji występowania w/w zjawisk.

Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2017 r.		2018 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	593	1244	643	1 334
O liczbie osób 1	294	294	321	321
2	135	270	159	318
3	58	174	61	183
4	52	208	45	180
5	33	165	31	155
6 i więcej	21	133	26	177
Rodziny z dziećmi ogółem	174	681	161	653
O liczbie dzieci 1	68	198	59	171
2	64	253	53	201
3	24	118	28	140
4	12	71	13	84
5	4	26	6	41
6	2	15	1	8
7 i więcej	0	0	1	8
Rodziny emerytów i rencistów	161	231	182	262

Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Policji i Prokuratury	269
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Sądów i innych instytucji w tym:	35
dot. sytuacji małoletnich	19
dot. predyspozycji osób i rodzin do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	1
Monitorowanie środowiska w związku z podejrzeniem przemocy	97
Postępowanie w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	21
Wydawanie zaświadczeń	39

2. Zadania własne gminy

2.1. Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń

Zasiłki stałe – wypłacono **551** świadczeń **52** rodzinom na łączną kwotę **282 199 zł**. Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, nie więcej jednak niż 634 zł., a od października 2018 roku nie więcej niż 645 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłki okresowe – wypłacono **557** świadczeń **117** rodzinom na łączną kwotę **194 821,00 zł**. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłki celowe i w naturze (w tym specjalne zasiłki celowe) przyznawane były najczęściej na zakup: żywności, odzieży i obuwia, opału, leków, środków czystości oraz dofinansowania do rachunków za gaz i energię elektryczną, w uzasadnionych sytuacjach przyznawane były także z powodu zdarzenia losowego. **275** rodzin otrzymały zasiłek celowy i w naturze, w tym 1 z tytułu zdarzenia losowego. W ramach tych zasiłków wypłacano specjalne zasiłki celowe, które otrzymały **104** rodziny. Łącznie na ten rodzaj pomocy przeznaczono kwotę **118 216 zł**.

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia. W celu najlepszego zaopiekowania się osobami i rodzinami, które wymagają wsparcia, dokonano w Ośrodku zmiany organizacyjnej, polegającej na odłączeniu pracy socjalnej od postępowania administracyjnego.

W 2018 roku w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej osoby długotrwale bezrobotne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej miały możliwość odbycia następujących form aktywności zawodowej:

- **1 osoba** odbyła staż,
- **3 osoby** pracowały w ramach robót publicznych,
- **4 osoby** wykonywały prace społeczno-użyteczne.

Pracownicy socjalni wykonując pracę socjalną kładli duży nacisk na aktywizację zawodową swoich podopiecznych. Spośród osób długotrwale bezrobotnych, **33** osoby w roku 2018 podjęły jakiegokolwiek rodzaj aktywności zawodowej.

Wywiad środowiskowy

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

Tabela 6. Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Rodzaj podejmowanych działań	Ilość
Wywiady środowiskowe i informacyjne na potrzeby innych jednostek pomocy społecznej, w tym:	26
dot. zobowiązań alimentacyjnych rodzin osób przebywających w domach pomocy społecznej	4
Kompletowanie dokumentacji dla osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej	3

- i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej;
 - umożliwienie gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej;
 - wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

W ramach Programu „Opieka 75+”, w formie usług opiekuńczych zostało objętych 9 osób, w wieku powyżej 75 roku życia. Były to osoby, którzy dotąd nie korzystali z pomocy w formie usług opiekuńczych, jak również osoby, które wymagały zwiększenia dotychczasowej ilości godzin usług. Ośrodek pozyskał na realizację Programu „Opieka 75+” z budżetu państwa kwotę **18 317zł**.

Ośrodek od 1 grudnia 2018 roku realizował kolejny projekt, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, pn.: **„Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”**. W ramach projektu 6 osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów. Wymiar ilości godzin dla jednej osoby był w przedziale od 2 do 4 godzin tygodniowo.

W roku 2018 w Ośrodku nadal funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, w której znajdowały się:

- 3 wózki inwalidzkie,
- 2 balkoniki – 4 kołowe,
- 2 balkoniki kroczące,
- 3 krzeselka toaletowe,
- 12 sztuk kul łokciowych,
- 2 zestawy do mycia głowy,

z którego mogły korzystać osoby chore lub z niepełnosprawnością.

2.3. Domy Pomocy Społecznej

Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku ubiegłym skierowano do DPS 2 osoby z terenu Miasta i Gminy Solec Kujawski. W 2018 roku wydatki związane z pobytem mieszkańców w DPS wyniosły **369 801 zł**.

W ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim pomocą objęto 573 osoby. Liczba osób objętych tą formą wsparcia w stosunku do roku poprzedniego spadła o 11%.

Na ten rodzaj pomocy wydatkowano kwotę **271 667,00 zł**, z czego:

- środki własne gminy – 81 500,00 zł,
- dotacja – 190 167,00 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – **153** osób,
- zakup posiłków dla dorosłych – **32** osoby,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – **516** osób.

W porównaniu z rokiem 2017 o 12% spadła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, z jednoczesnym spadkiem o 14,5% liczba zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

2.2. Usługi opiekuńcze

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2018 roku objęto ogółem **129 rodzin**. Zrealizowanych zostało 20 948 godzin świadczeń. Pełen koszt realizacji usług opiekuńczych wyniósł **398 012 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **19 zł**. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnością w godzinach popołudniowych. Liczba zrealizowanych godzin w ramach usług opiekuńczych utrzymuje się stale na wysokim poziomie, i świadczy to o coraz większym zapotrzebowaniu na tego rodzaju wsparcie.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „**Opieka 75+**”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program w swoim założeniu miał za zadanie:

- zapewnienie wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku

rodzicom. Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami, w roku 2018 czworo dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Zadania zlecone gminie

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych objęto 17 rodzin, w tym 20 dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga, rehabilitanta lub logopedy.

Liczba świadczeń wyniosła 1673 godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 59 206 zł. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 33,90 zł, rehabilitanta 50,00 zł. i 71,50 zł. za godzinę pracy logopedy.

3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W rozdziale 852502 realizowane były wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2018 r. stanowiły kwotę 4 860 872,07 zł., z czego dotacja Wojewody wyniosła 4 743 110,80 zł., w tym:

ZADANIA ZLECONE:

• świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	4 437 335,15 zł,
• opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	177 944,17 zł,
• koszty obsługi	127 831,48 zł.

Pomocą w tej formie objęto **14 osób**, w tym:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **5 osób**,
- dla osób somatycznie chorych – **2 osoby**,
- dla osób w podeszłym wieku – **6 osób**,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie **1 osoba**.

2.4. Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w drugim roku ponosić będzie 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

W 2018 roku Ośrodek ponosił częściową odpłatność za **33** dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej **6** dzieci;
- w zawodowej rodzinie zastępczej **3** dzieci;
- w spokrewnionej rodzinie zastępczej **24** dzieci;

W roku 2018 na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano kwotę w wysokości **86 875,17 zł**. Natomiast na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wydano **76 161,92 zł**.

W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił spadek kosztów związanych z odpłatnością za dzieci przebywających w pieczy zastępczej, związane jest to z tym, iż 4 dzieci powróciło z niej do rodziny biologicznej. Istotnym faktem jest również to, że zmniejszyła się liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które generują najwyższą odpłatność za pobyt dziecka.

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2018 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane

3.3	Samotnego wychowywania dziecka	81 508,60	420	80 448,67	433
3.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	8 557,76	96	8 802,38	100
3.5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	51 426,49	480	57 038,49	532
2.6	Rozpoczęcia roku szkolnego	46 685,87	1031	44 308,24	1 148
2.7	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1 582	14	904	8
2.8	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	26 433,06	420	25 144,81	398
2.9	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	132 422,49	1 450	132 536,64	1455
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	584 766	3 822	617 342	3908
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	961 349	689	617 437	767
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	133 000	132	131 000	131
6.	Zasiłki dla opiekunów	38 078	74	21 920	41
7.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	31 066	61	29 400	55
8.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 „Za życiem”	8000,00	2	0	0

3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus

W 2018 roku kontynuowano realizację świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500 plus”. W okresie sprawozdawczym wypłacono **18 091** świadczeń wychowawczych na kwotę **9 010 224,25 zł**. Świadczenia zostały wypłacone na **1399** dzieci wychowujących się w **1211** rodzinach. W ramach tego świadczenia wydano **1374** decyzji.

3.5. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”

Od września 2018 roku realizowany był program „Dobry Start”, tzw. świadczenie 300 plus. W ramach tego programu świadczenia trafiły do **1 451** rodzin. Ogólnie wypłacono kwotę **612 300 zł** dla **2 044** dzieci.

3.6. Fundusz alimentacyjny

W 2018 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto **103** rodziny. Wypłacono **1 588** świadczeń na kwotę **669 040,49 zł**. Wydano w sprawie funduszu alimentacyjnego **166** decyzji.

ZADANIA WŁASNE:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – **117 761,27 zł.**

3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto **844** rodziny;

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało **428** rodzin;
- świadczenia opiekuńcze otrzymało **75** rodzin;
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało **97** dzieci;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności **136** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia **111** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia – **12** osób;

Łącznie w **2018 r.** wydano **1364** decyzji administracyjnych, na podstawie których wypłacono **16 077** świadczeń, z czego m.in.:

- **10 725** świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- **131** świadczenia - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- **766** świadczenia - świadczenia pielęgnacyjne,
- **41** świadczeń – zasiłki dla opiekunów,
- **55** świadczeń – specjalne zasiłki opiekuńcze,
- **451** świadczenia – świadczenia rodzicielskie,
- **3908** świadczeń – zasiłki pielęgnacyjne.

Tabela 7. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2018 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Rok 2017		Rok 2018	
		Wydatki w zł.	Liczba świadczeń	Wydatki w zł.	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia rodzicielskie	545 559	594	403 319	451
2.	Zasiłki rodzinne:	946 304,30	8 467	932 494	8 383
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
3.1	Urodzenia dziecka	40 872,97	66	51 506,25	60
3.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	126 599,99	337	111 644,10	296

IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM

1.1. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. 2010r., Nr 218, poz. 1439) Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy np., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2018 roku pracownicy socjalni nadal kładli duży nacisk na współpracę z klientem na podstawie kontraktu socjalnego. Efektem było zawarcie w 2018 roku 113 kontraktów socjalnych tj. o 16% mniej niż w roku 2017. Łącznie 40 rodzin podjęło współpracę z asystentem rodziny i ta wartość utrzymuje się na podobnym poziomie. Bez większych zmian utrzymuje się liczba rodzin objęta wzmożoną pracą socjalną, która w 2018 roku wyniosła 54. Ponadto, w 2018 roku w ramach działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym pracownicy socjalni zrealizowali 11 projektów socjalnych: Kampania społeczna „Reaguj na przemoc”, Festyn Trzeźwościowy „Wspólnie przeciw uzależnieniom”, „Kolonista: mały – wielki patriota”, „Rodzina: świat dorosłych i świat dzieci”, Grupa wsparcia „Porozumienie bez przemocy”, „Serca otwarte dzieciom”, „Mamo, tato – spotkałem Mikołaja”, „Superwizja – wspieranie kompetencji grup roboczych”, „Dialog motywujący w pracy z rodziną dotkniętą przemocą i problemem alkoholowym”, „Podwórkowy świat młodzieńczych lat” oraz „Uzależnienie dzieci i młodzieży – diagnoza problemu, wczesna interwencja i przeciwdziałanie”.

3.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2018 prowadzono postępowanie wobec **149** dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników. Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2018 wynosiła **308 304,56** zł, co w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowi **46,08%**. Na wywiad alimentacyjny zgłosiło się **53** dłużników alimentacyjnych, którzy złożyli oświadczenia majątkowe.

3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Za osoby pobierające powyższe świadczenia, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, Organ właściwy jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2018** Ośrodek opłacił składkę dla **30** osób pobierających świadczenia opiekuńcze na ogólną kwotę **38 539,44** zł. co stanowiło **248** świadczeń.

3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały wydatkowane środki w kwocie **575 200,00** zł, w tym z PFRON **497 880,00** zł, ze środków powiatu bydgoskiego kwota **53 320,00** zł., natomiast ze środków Urzędu Miasta i Gminy Solec Kujawski kwota **22 000** zł.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu. W 2018 roku uczęszczało do niej **30** osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiające powrót na rynek pracy.

Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, pracowni gospodarstwa domowego oraz pracowni rzemiosła twórczego.

Poza zajęciami, w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa (zajęcia indywidualne i grupowe), zajęcia kulturalno – rekreacyjne (treningi nordic walking, zajęcia muzyczne, wyjścia do kina, wycieczka do Warszawy) oraz spotkania z psychologiem (grupy spotkaniowo – treningowe, mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii, wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa.

na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

2. Gminny asystent rodziny

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zmianami).

Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim w środowisku rodziny. Polegała ona również na nawiązaniu współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2018 roku w Ośrodku zatrudnionych było **3** asystentów rodziny. Ośrodek pozyskał dofinansowanie do dwóch i pół etatów gminnych asystentów rodziny w formie dotacji Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w ramach programu: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”, w wysokości **43 861 zł.** w tym dotacja w ramach rezerwy budżetu państwa 31 480 zł. i środków Funduszu Pracy 12 381 zł.

W ubiegłym roku asystent rodzinny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej wspierał **40** rodzin, w których wychowywało się łącznie **100** dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 18,
- rodziny pełne – 9,
- konkubinaty – 13.

W 2018r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło **14** rodzin ze względu na:

- zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem rodziny – 7,
- brak efektów pracy – 4,
- osiągnięcie celu – 3.

Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku **15** rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Za największy sukces pracowników socjalnych i asystentów rodziny w roku 2018 można uznać fakt powrotu **4** dzieci z pieczy

1.2. Zespół Interdyscyplinarny

W okresie sprawozdawczym odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodził: pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

1.3. Procedura „Niebieskie Karty”

W ramach pracy socjalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w okresie sprawozdawczym:

- prowadzono 121 Procedur „Niebieskie Karty”, w tym 86 założono w 2018 roku,
- odbyło się 273 posiedzeń grup roboczych,
- skierowano 8 spraw do Prokuratury, Policji,
- zakończono 67 procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy lub braku przesłanek do wszczęcia procedury.

V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku oraz praca zespołów interdyscyplinarnych.

1. Środowiskowa praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane

W ramach współpracy pracownicy Ośrodka angażowali się w pisanie i realizację projektów dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, a także na rzecz rodzin z dziećmi oraz rodzin, w których występuje przemoc. Efekty współpracy przedstawiono poniżej.

1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin

Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, realizuje zadania głównie na rzecz rodzin oraz osób starszych i niepełnosprawnych. Członkowie stowarzyszenia działają na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji tych zamierzeń pozyskują środki zewnętrzne na realizację zadań statutowych.

W 2018 r. na działalność w ramach Stowarzyszenia Wspierania Rodzin pozyskano środki z:

- Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim – 15 829 zł;

Projekt: „Rodzina: świat dorosłych i świat dzieci”

Projekt pt.: „Rodzina: świat dorosłych i świat dzieci” skierowany był do rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny lub wzmoczoną pracą socjalną. Celem projektu było wzmocnienie i podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, pochodzących z terenu miasta i gminy Solec Kujawski. Projekt rozpoczął się wyjazdem edukacyjno-integracyjnym uczestników projektu wraz z otoczeniem do miejscowości nadmorskiej. W trakcie wyjazdu rodziny zwiedziły Muzeum Obrony Wybrzeża na Helu, poznając historię Polski i walki Polaków o niepodległość. W ramach projektu odbywały się również spotkania z pedagogiem, pielęgniarką środowiskową i dietetyczką. Zajęcia przeprowadzone zostały w formie warsztatowej, sprzyjającej wymianie doświadczeń między rodzicami zajmującymi się dziećmi. Odbyło się także spotkanie edukacyjno-integracyjne pn.: „Rodzinne Święto Pieczonego Ziemniaka”, podczas którego rodziny poznały historię i bieżące informacje na temat obronności kraju. Projekt realizowany był w okresie od 27 sierpnia do 19 listopada 2018 r.

Bal charytatywny „Serca Otwarte Dzieciom”

Dnia 19 października 2018 roku w restauracji „Jaskiniowej”, odbył się V Bal Charytatywny pt.: „Serca otwarte dzieciom” zorganizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, działające przy Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Podczas balu, odbyły się cztery aukcje, na których zostało zlicytowanych 115 przedmiotów, z których dochód przeznaczony zostanie na zakup pompy insulinowej wraz z osprzętem dla

zastępczej do domu rodzinnego. Systematyczna praca z rodziną, szczególnie tą, w której występują liczne dysfunkcje w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym miały zapewnioną opiekę przez pięć dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych, w ramach działalności Punktu „Światelko”. Podczas pobytu w punkcie dzieci otrzymywały posiłek, uczestniczyły w zajęciach socjoterapeutycznych, grach i zabawach. Otrzymały też wsparcie w odrabianiu zadań domowych. Uczestniczyły w licznych wyjazdach, wycieczkach i imprezach okolicznościowych.

3. Wsparcie specjalistów

W celu dotarcia do klientów i udzielania im odpowiedniego wsparcia, wykorzystywano kolejną formę pomocy – wsparcie specjalistów. Przy Ośrodku działały:

- Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym (w ramach tego punktu było dwóch specjalistów: instruktor uzależnień i psycholog);
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych (instruktor terapii uzależnień);
- Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (kurator zawodowy, pedagog i psycholog);
- Konsultacje psychiatry.

Wszystkie formy wsparcia dla klientów były bezpłatne, na konsultacje kierowali pracownicy socjalny, lub też sami klienci zgłaszali się do specjalistów, korzystając z różnych źródeł informacji.

VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na co dzień współpracował z organizacjami pozarządowymi, które działają przy Ośrodku;

- Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin;
- Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych;
- oddziałem Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

Projekt pn.: „Wieczera wigilijna dla osób starszych, samotnych”

Głównym celem projektu było zapobieganie izolacji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski. Wieczera Wigilijna dla 50 osób odbyła się w restauracji „Jaskiniowej”, podczas której wspólnie spożyto tradycyjny posiłek, był czas na rozmowy, słuchanie i śpiewanie kolęd. Każdy uczestnik otrzymał spod choinki paczkę świąteczną. Projekt stworzył seniorom i osobom samotność warunki do integracji i przebywania w okresie świątecznym z innym człowiekiem. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim oraz od lokalnych przedsiębiorców.

Projekt pn.: „Razem przez świat – Na pełnym morzu”

Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnością w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego oraz wsparcie opiekunów i wolontariuszy poprzez szkolenia zmierzające do nabycia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi. W ramach projektu odbył się wykład problemowy z elementami warsztatu dla członków rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych. Drugim zadaniem był „Letni Integracyjny Piknik”, w którym uczestniczyły 82 osoby, w tym 49 osób z niepełnosprawnością. Podczas pikniku miały miejsce konkursy z nagrodami na temat wybranych tradycji i zwyczajów ludzi morza oraz pokaz i nauka podstawowych kroków tańca pirackiego. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim oraz PFRON.

Projekt pn.: „Aktywność w niepełnosprawności”

Celem projektu było podnoszenie kompetencji społecznych osób z niepełnosprawnością oraz wzmocnienie procesu integracji, a także rozpowszechnianie i pogłębianie wiedzy.

W ramach projektu zorganizowano:

- wycieczkę krajoznawczo-zdrowotną do Sabinowa, w której wzięło udział 51 osób;
- wyjścia kulturalno-oświatowe (seans filmowy w SCK oraz spektakl w Operze Bydgoskiej);
- zabawę świąteczno-noworoczną dla 70 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz opiekunów dzieci;
- wykład promujący zdrowie psychiczne.

Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

trzyletniej Zosi. Przedmioty pochodziły z różnorodnych źródeł, między innymi z: Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rzecznika Praw Dziecka, lokalnych przedsiębiorców, artystów, pisarzy i od osób prywatnych. Z aukcji dobroczynnej zebrano kwotę 22 120 zł, która w połączeniu z „cegiełkami” dała łączną kwotę **35 510 zł**, która w całości wykorzystana zostanie na cel balu.

Projekt: „Mamo, tato – spotkałem Mikołaja”

Projekt skierowany był do rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze objęte wsparciem asystenta rodziny lub pracą socjalną z terenu Solca Kujawskiego. Celem projektu było nabycie nowych umiejętności wychowawczych rodziców. W ramach projektu odbyło się spotkanie edukacyjno-integracyjne, podczas którego rodziny wspólnie wzięły udział w warsztatach plastycznych, przygotowując kartki świąteczne i ozdoby choinkowe. Wspólnie ubrano choinkę, a przy odbiorze prezentów od Mikołaja, odgadywano zagadki o tematyce świątecznej. Rodziny miały możliwość zdobycia wiedzy na temat obrzędów świątecznych, otrzymały proste przepisy potraw wigilijnych oraz wymienili się swoimi doświadczeniami.

2. Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

W 2018r. na działalność w ramach Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych pozyskano środki z:

- Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim – **15 000 zł.**
- Środki PFRON - **3 500 zł.**

Z pozyskanych środków zrealizowano w 2018 roku następujące projekty i inicjatywy:

Projekt pn.: „Dobra pora dla seniora”

Głównym celem projektu było zapobieganie izolacji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski. W ramach projektu odbył się festyn **„Senior naszym przyjacielem”**, podczas którego 100 seniorów miało możliwość integracji ze społecznością lokalną, wziąć udział w tańcach, grach i zabawach. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim oraz od lokalnych przedsiębiorców.

Projekt pn.: „Razem w święta”

Celem projektu była integracja i wprowadzenie w świąteczny nastrój społeczności lokalnej poprzez wspólne strojenie choinki i dekorowanie pierników. Warsztat Terapii Zajęciowej zorganizował kiermasz swoich świątecznych produktów. Zaproszono do współpracy lokalne instytucje i organizacje, między innymi: restauracja „Jaskiniowa” czy „Superbabki”.

Projekt „Wolontariat w MGOPS”

Realizatorem projektu był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a sam projekt otwarty był współpracę z różnymi jednostkami i organizacjami pozarządowymi. W 2018 roku głównym partnerem było Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Solcu Kujawskim, współpracowano również z pedagogiem Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim. Projekt adresowany był do dzieci i młodzieży, do osób starszych oraz do osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Solec Kujawski.

W ramach projektu pomocą wolontariuszy objęto około **230** osób. Wolontariusze służyli pomocą w odrabianiu zadań domowych dzieciom w świetlicach. Wspólnie z dziećmi grali w gry, uczestniczyli we wspólnych pogadankach oraz pomagali przy imprezach okolicznościowych organizowanych w świetlicy. Ponadto pomocą służyli podczas realizacji półkolonii i festynów organizowanych na terenie Gminy Solec Kujawski. Udzielano również wsparcia przy imprezach organizowanych na rzecz osób chorych, starszych i niepełnosprawnych. W 2018 roku podpisano łącznie **8** porozumień z wolontariuszami.

Wolontariat stwarza szansę rozwoju osobistego i daje możliwość nabywania nowych kompetencji, rozwoju umiejętności i zainteresowań. Umożliwia wykorzystanie potencjału młodzieży i stanowi płaszczyznę integracji dla uczestniczących w nim stron.

3. Współpraca z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka

W 2018r. na działalność w ramach Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka pozyskano środki z:

- budżetu Gminy w Solcu Kujawskim – **4 171 zł.**

Projekt: Półkolonie dla dzieci i młodzieży „Kolonista: mały – wielki patriota”

Celem projektu było aktywne i bezpieczne spędzenie wakacji letnich wraz z propagowaniem wartości patriotycznych, z jednoczesnym dożywieniem 20 dzieci z Punktu „Światelko”, pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W półkolonii wzięło udział

20 dzieci z terenu gminy Solec Kujawski. W ramach projektu odbyły się wyjazdy do: Muzeum Ścisłe Tajnego w Tryszczynie i Exploseum w Bydgoszczy. Dzieci brały udział w warsztatach animacyjnych, plastycznych i edukacyjnych prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę Muzeum Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim i wychowawców. Odbyło się również spotkanie warsztatowe z członkami stowarzyszenia BIZON, gdzie dzieci uczyły się zasad udzielania pierwszej pomocy i zapoznały się z historią broni, walk o niepodległość i o zasadach obrony terytorialnej. W ramach półkolonii uczestnicy mieli zapewniony posiłek.

4. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W okresie od stycznia do czerwca 2018 roku realizowany był Podprogram 2017, w ramach którego pomocą objęto łącznie 431 osób. Otrzymały one średnio po 48,39 kg żywności na osobę przez cały okres trwania Podprogramu.

W sierpniu 2018 roku rozpoczęto realizację Podprogramu 2018, w ramach którego w dalszym ciągu prowadzi się nieodpłatną dystrybucję artykułów spożywczych. Do 31 grudnia 2018 roku z programu skorzystało narastająco 350 osób, którym łącznie wydano 6 311,50 kg żywności.

VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Różnorodność ludzkich potrzeb, sytuacje kryzysowe i niezaradność powodowały konieczność rozbudowania zakresu usług ponad te, które gwarantuje ustawa o pomocy społecznej. Stwarzało to pracownikom możliwość rozwijania własnej inicjatywy i pomysłowości, a także dało szansę uaktywnienia się w środowisku lokalnym. Problemy te Ośrodek Pomocy Społecznej rozwiązywał realizując pomoc w formie pracy socjalnej. W roku 2018 Ośrodek, podobnie jak w latach ubiegłych, podejmował szereg działań ukierunkowanych na pomoc mieszkańcom Gminy Solec Kujawski w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znajdują.

1. Rejs statkiem po Wiśle

W sierpniu 2018 roku we współpracy ze Związkiem Miast Nadwiślańskich w Toruniu zorganizowano wyjazd do Torunia dla 20 dzieci pochodzących z najuboższych rodzin. Dzieci skorzystały tam z rejsu statkiem po Wiśle oraz z posiłku. Związek Miast Nadwiślańskich przeznaczył na tę atrakcję 1000,00 zł.

2. Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”

Dnia 07.06.2018 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Radą Osiedla Toruńskiego zorganizował na osiedlu Toruńskim Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom”. Głównym celem imprezy było propagowanie trzeźwego stylu życia, profilaktyka uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz ukazanie alternatywnych metod spędzania czasu wolnego. W trakcie festynu rozstrzygnięty został konkurs plastyczny, ogłoszony wśród dzieci i młodzieży sołeckich szkół na wykonanie prac pt. „Mówimy NIE! Uzależnieniom”. Zwycięzcom w trzech kategoriach wiekowych wręczono nagrody. Podczas festynu pracownicy Ośrodka i członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielali informacji zainteresowanym na temat procedur leczenia odwykowego czy o zasadach procedury „Niebieskie Karty”, a także o miejscach uzyskania wsparcia i pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

3. Działanie skierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W roku 2018 w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, raz w tygodniu udzielane były porady przez pracownik socjalnego, psychologa i kuratora zawodowego.

W ramach działalności punktu pracownicy między innymi:

- udzielali osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną, psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom,
- monitorowali sytuację rodzin, w których istniało zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodziło do przemocy, do czasu ustania tego zjawiska,
- współpracowali z Policją, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami środowiskowym,

- prowadzili dokumentację działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy, efektów tych działań oraz innej dokumentacji Punktu,
- współpracowali z prasą lokalną w zakresie informacji o problemie przemocy i pracy Punktu Konsultacyjnego,
- pomagali klientom w pisaniu pism do różnych instytucji (odwołania, pozwy, wnioski, zawiadomienia).

4. Realizacja projektu socjalnego z wykorzystaniem streetworkera

W 2018 roku Ośrodek realizował projekt pn.: Podwórkowy świat młodzieńczych lat”, skierowany do dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, które wychowują się w rodzinach wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Streetworker (tzw. pedagog ulicy) organizował zajęcia dla dzieci na podwórku, organizując im zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktyczno-integracyjnym. Na wspólne spotkania wykorzystywał również zasoby miasta, organizując zajęcia w bibliotece, SCK itp.

VIII. INNE FORMY WSPÓŁPRACY

Pracownicy Ośrodka, w ramach swojej pracy, współpracowali z różnymi instytucjami i w ramach potrzeb występowali do nich o udostępnienie określonych danych:

- współpraca z komisariatem Policji – **35 wniosków**,
- współpraca z ZUS i KRUS – **106 wniosków**,
- współpraca z Sądami – **31 wnioski**,
- współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społ. – **63 wnioski**,
- współpraca z UMiG – **120 wniosków**.

Pracownicy MGOPS w toku codziennych działań podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą lub rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MGOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- TPP Thermoplastics Polska Sp. z o. o. (okresowo);

W listopadzie 2018 roku firma „TPP Thermoplastics Polska Sp. z o.o. zaproponowała współpracę z Ośrodkiem, która polegała na tym, że pracownicy socjalni zrobili rozeznanie w rodzinach, ustalając zapotrzebowanie na najbardziej niezbędne sprzęty gospodarstwa

domowego, natomiast przedstawiciele firmy zakupili i przekazali ustalone przedmioty wskazanym rodzinom. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 9 rodzin. Wśród zakupionych przedmiotów były między innymi: pralki automatyczne, lodówki, kuchenki gazowe, łóżka piętrowe z wyposażeniem, biurka, sanitaria, specjalistyczny wózek dla dziecka niepełnosprawnego oraz ubrania dziecięce.

- Przedszkole „Promyczek”.

2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemoc w Rodzinie,
- szkoły,
- prokuratura,
- sądy rodzinne,
- Punkt Konsultacyjny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Soleckie Centrum Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagające Ofiarom Przemocy „Niebieska Linia”,
- przedszkola,
- placówki opiekuńcze,
- Punkt „Światelko”,
- Muzeum im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim.
- Stowarzyszenie „Bizon”.

3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:

- Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Zakład Energetyczny.

4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Solca Kujawskiego,
- ochrona zdrowia.

5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- sąd.

6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Pracodawcy.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:

- Punkt „Światelko”,
- Spotkania ze streetworkerem.

8. W ramach współpracy z Soleckim Centrum Kultury Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził rekrutację i wytypował 30 dzieci na półkolonie, które odbywały się w Soleckim Centrum Kultury.

socjalnymi. Rodziny, które nie kwalifikowały się do objęcia wsparciem asystenta, zostały objęte wzmożoną pracą socjalną. W 2018 roku 4 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do domów rodzinnych. Rodziny te zostały objęte wsparciem asystenta rodziny w dążeniu do pełnego usamodzielnienia się.

Wprowadzono na lokalne podwórka streetworkera, w ramach projektu socjalnego „Podwórkowy świat młodzieńczych lat”. Streetworker systematycznie spotykał się z dziećmi, które większość czasu spędzały na podwórkach, nie potrafiąc zorganizować sobie czasu wolnego. Oferował im integracyjno-edukacyjne zajęcia i wspólną zabawę, wykorzystując przy tym lokalne zasoby.

W ramach pracy socjalnej podejmowano działania w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2018 roku prowadzono 121 procedur „Niebieskie Karty”.

Nadal priorytetowo traktowano pomoc rodzinom oraz osobom starszym w dożywianiu, zakupie leków i opału. W gminie Solec Kujawski nadal obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach Wieloletniego Programu Wspierania Finansowego Gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018r. pozyskał środki finansowe od sponsorów na działalność bieżącą Ośrodka oraz na pomoc osobom potrzebującym. W okresie sprawozdawczym, na wsparcie działalności bieżącej ze strony firmy SOLBET pozyskano kwotę w wysokości 36 385 zł. We współpracy z firmą TPP Thermoplastics Polska Sp. z o. o. zakupiono sprzęt gospodarstwa domowego i przedmioty użytkowe dla najbardziej potrzebujących rodzin.

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na chorobę i potrzebę wsparcia osób trzecich, zapewniano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „Opieka 75+”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu objęto osoby, które najbardziej w danej chwili takiego wsparcia potrzebowały.

Ośrodek od 1 grudnia 2018 roku realizował kolejny projekt, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnym”. W ramach tego projektu osoby wymagające wsparcia objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów.

IX. PODSUMOWANIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2018 r. realizował zadania własne i zlecone gminie przez administrację rządową wynikające z ustawy o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto wykonywał zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”. Po raz pierwszy realizowany był rządowy program „Dobry Start”, potocznie nazywanym świadczeniem 300+, z którego skorzystało 2 044 dzieci.

W 2018 roku ogółem 643 rodziny skorzystały z pomocy i wsparcia, z tego 218 rodzin zostało objęte pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. W stosunku do roku 2017 nastąpił znaczący wzrost liczby rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia, co procentowo daje 43,4%. Ten wskaźnik stanowi najwyższą wartość we wszystkich porównywanych ilościowo i jakościowo rodzajów wsparcia. Z danych wynika, że spadło bezrobocie i prognozowany jest dalszy jego spadek. Więcej osób podjęło zatrudnienie, a w połączeniu ze zwiększonym wsparciem socjalnym rodzin (500+ i 300+), o 4% spadła liczba rodzin korzystających ze wsparcia finansowego i rzeczowego. Pomimo wzrostu zasobności rodzin, wprost proporcjonalnie nie spadła ilość problemów, z którymi rodziny nadal się borykają. Stąd tak wysoki wzrost liczby rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną. Ze względu na zmieniające się potrzeby pomocy społecznej, w 2018 roku dokonano zmian zgodnych z założeniami projektu **„Pracownik socjalny – profesjonalna pomoc”**, którego głównym celem było wdrożenie zmian organizacyjnych opartych na modelu realizacji usług o określonym standardzie w gminie polegających na rozdzieleniu pracy administracyjnej od wykonywania pracy socjalnej i usług pomocy społecznej. W wyniku wprowadzenia zmian organizacyjnych powstały nowe zespoły, które ukierunkowane są na poprawę jakości świadczonych usług z wykorzystaniem potencjału kadry.

W ubiegłym roku pracownicy Ośrodka podejmowali szereg działań w celu wsparcia rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, głównie poprzez objęcie tych rodzin asystenturą. Łącznie tą formą pomocy objęto 40 rodzin. Zasadniczym zadaniem asystenta rodziny, było podejmowanie wszelkich działań zmierzających w kierunku pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych, bądź powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Praca asystentów rodziny była wspierana ścisłą współpracą z pracownikami

Duży nacisk położony został na poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestniczenia w zajęciach podnoszących ich kompetencje społeczne i zawodowe w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej. Funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która ułatwiała funkcjonowanie wielu osób chorych czy z niepełnosprawnością ruchową. Niewątpliwym atutem tej wypożyczalni była możliwość bezpłatnego z niej korzystania. W ramach aktywizacji seniorów, we współpracy ze stowarzyszeniami działającymi przy Ośrodku, zorganizowano wyjazdy integracyjne oraz festyn „Senior naszym przyjacielem”.

W 2018 roku dokonano oceny realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 oraz Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016–2023.

W 2018 roku MGOPS podobnie jak w latach ubiegłych dużą wagę przywiązywano do działań wykraczających poza zadania określone w ustawie o pomocy społecznej.

W ramach współpracy Ośrodka ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin zorganizowany został V bal charytatywny, w trakcie którego udało się zebrać kwotę 35 510zł, która zostanie przeznaczona na zakup pompy insulinowej wraz z osprzętem dla niepełnosprawnego dziecka. Zrealizowane zostały również dwa projekty pt.: „Rodzina: świat dorosłych i świat dzieci” i „Mamo, tato – spotkałem Mikołaja”, których celem była integracja rodzin oraz podwyższenie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców.

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka zrealizował półkolonie dla 20 dzieci i młodzieży w ramach projektu pt.: „Kolonista: mały – wielki patriota”. Zrealizowano również projekty dla osób starszych i z niepełnosprawnością we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Wszelkie działania podejmowane przez MGOPS realizowane były z myślą o mieszkańcach Solca Kujawskiego.

Pracownicy Ośrodka analizują bieżące potrzeby klientów oraz mieszkańców Solca Kujawskiego poprzez wykonywanie swojej pracy. Ośrodek dokłada starań, aby wychodzić naprzeciw tym wyzwaniom. W związku z analizą potrzeb, zarówno na rzecz lokalnej społeczności, jak również biorąc pod uwagę potrzeby samego Ośrodka opracowano tabelę potrzeb, będącą celem do zrealizowania na kolejne lata.

Tabela 8. Rodzaje potrzeb do realizacji w 2019 roku

Podmiot/ /przedmiot	Rodzaj potrzeby/planowanie
Rodziny z dziećmi	Rozszerzenie oferty wsparcia psychologicznego dzieci i rodziców, w związku z różnymi trudnościami wychowawczymi i innymi problemami dzieci, które utrudniają życie rodzinne, szkolne i prawidłowe funkcjonowanie dzieci w środowisku;
	Potrzeba wsparcia psychologicznego małżonków i partnerów w sytuacjach kryzysu, szczególnie w związku z zagrożeniem rozpadu związku lub sytuacją konfliktu;
	Zorganizowanie pomocy w nauce dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, borykającymi się z trudnościami szkolnymi, w sytuacjach, gdy rodzice i opiekunowie nie są w stanie pomóc swoim dzieciom;
	Utrzymywanie na wysokim poziomie oferty wysokospecjalistycznego indywidualnego wsparcia dla mieszkańców, np.: rozwijanie usług asystenckich;
	Utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego dla rodzin;
Seniorzy/osoby niepełnosprawne	Prowadzenie aktywnej polityki senioralnej (wzbogacenie i rozszerzenie oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi);
	Rozbudowa systemu wsparcia środowiskowego – utworzenie Domu Dziennego Pobytu, Klubu Seniora;
	Zdiagnozowanie środowiska osób starszych/niepełnosprawnych;
Specjalistyczne wsparcie dla osób/rodzin	Zorganizowanie kolejnej edycji spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej;
	Utworzenie grupy wsparcia dla rodziców borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
Profilaktyka	Rozszerzenie oferty pomocy rodzicom, których dzieci sięgnęły po środki psychoaktywne i zwiększenie działań profilaktycznych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży, w związku z niepokojącymi informacjami o nasileniu się tego zjawiska w szkole średniej;
Organizacja/ /zarządzanie	Sprawną realizacją rządowych programów 500+ i 300+;
	Efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowy oferty Ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców;
	Rozbudowa bazy lokalowej Ośrodka;
	Inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników Ośrodka;

Spis tabel i wykresów:

Tabele:

Tabela 1. Kryteria dochodowe w pomocy społecznej, str. 4;

Tabela 2. Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej, str. 4;

Tabela 3. Liczba wydanych decyzji administracyjnych, str. 12;

Tabela 4. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2018 roku w odniesieniu do roku 2017. Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą. Wobec tego nie sumują się, str. 15;

Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej, str. 16;

Tabela 6. Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej, str. 18;

Tabela 7. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2018 r., str. 24;

Tabela 8. Rodzaje potrzeb do realizacji w 2019 r.; str. 43;

Wykresy:

Wykres 1. Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2018 r., str. 12;

Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2017/2018, str. 17;

DYREKTOR
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Solcu Kujawskim
mgr Hanka Stamm

